

Omnia inordinatus animus est sub ipsa pena. Et sic tales iam sunt in inferno in cordibus eorum. ratione aspidu itatis pene. et sunt martires diabolici. quia nullo modo possunt veram consolationem habere. **Idem Hugo.** Non est maior pena quam remordens conscientia. Et **Greg.** Quid prodest si omnes homines excusant. sola conscientia accusat. quod nihil. **Secundum** sunt martires desitit et sunt duplices. scilicet spirituales et corporales. Spirituales. de quo **Greg.** Martires esse possumus etiam si ferro colla non subdimus. et sic secundum **Grego.** tripliciter.

Primo in aduersitatis patienti tolerantia. De qua **Greg.** Martires sumus dum in aduersitate patientia in animo toleramus. Nam aduersitates per instantia patienter tolerare est maius signum gratie quam mortuos suscitare. cecos illuminare. leprosos mundare. De quo **Ambr.** Patientia maiorem reputo miraculum quia natura non dat patientiam in aduersis. sed deserta. Quia dicit **Aristo.** viij. ethi. Crispe fugit natura. Ideo impatientes vacuos se ostendunt a gratia dei per murmuracionem. **Idem Greg.** Qualis vnusquisque apud se latet. illata contumelia probat. qui electi et boni benedicunt. sed pueri maledicunt. **Idem ad Ro.** xij. Benedicite et nolite maledicere. **Idem** De. ij. Beati estis si quod patientini propter iustitiam. **Secundo** spirituales martires efficiunt in proximi compassione. De qua **Greg.** Qui dolorem exhibet in aliena necessitate crucem ponit in me. Sic maria facta est martir circa crucem christi. quia dicit **Damas.** Omnia vulnera que christus sustinuit in corpore. ipsa in mente. Et sic iohannes euangelista factus est spiritualis martir. ideo non potuit ipsum pati christus. Sed dicit **Ioh.** viij. Sic volo cum manere donec veniam. quia compassio christi mortis fecit eum martirem. Et sic si habes compassionem cum pauperibus. si sustinent famem. sitim. tribulationes et malis hominibus qui eos spoliant es spiritualis martir. et fers crucem christi spiritualiter. **Grego.** Duobus modis crucem christi tollit. Dum enim per abstinentiam corpus affligitur. et per compassionem animus. dicendo cum apostolo. ij. **Chor.** xj. Quis infirmus et ego non infirmus. quis pariter et ego non viro. scilicet in vera compassione. Et specialiter debes copari spirituali defectui. ut quando vides alium quem peccare blasphemando. adulterando. superbiendo. irascendo etc. vel quando audis falsum iurare. mentiri etc. et copateris signum est bonitatis quam membrum christi sis. **Greg.** Non aliter membra christi nostri redemptionis efficiuntur nisi proximo copatiuntur. et quanto quis dolores plus proximo sentit. tanto coram deo melior existit. De quo **Grego.** Tanto quis perfectior est. quanto quis dolores perfectius sentit alienos. **Tercio** spirituales martires efficiunt in inimicorum dilectione. De quo **Greg.** Contumeliam ferre et odientem diligere est martirium in occulta cogitatione seruare. Nam magnus signum bonitatis est illi optare bonum qui facit tibi malum. et diligere illum qui te odit. et orare pro illo qui te persequitur. ut docet dominus **Matth.** v. Diligite inimicos vestros. orate pro persequentibus vos. benefacite his qui oderunt vos. ut sitis filii patris vestri qui in celis est. Nam diligere inimicos et iniuriantibus indulgere ex toto corde valde acceptum est deo. De qua **Aug.** in ser. de scio stephano. Per inimici amoris efficietis amici dei. **Secundum** est martirium desitit corporale. cum quis cor

porale patitur pro deo. et est secundum membra in qua dixi in nunt signi nobilitas. de quo subdit. sanguinem fudit. **Primo** perfectum martirium notat in duobus. scilicet in causa et in forma. **Primo** in causa. de qua **Aug.** Non pena facit martirem sed causa. Et causa est quadruplex que facit corporale martirem. **Primo** cum quis patitur pro fidei veritate. ut beatus **Jacobus** et alij martires. De quibus **Heb.** xj. Temptati sunt. lapidati sunt. occisi sunt. Et subdit causas. Si omnes testimonio si dei probati inuenti sunt. Tales omnes de merentur dici martires. et digni sunt celesti premio. ut dicit **Leo** papa. Omni postposito dubio que pro fide christi mori et celesti premio consequi. **Secundo** cum quis moritur pro veritate. sanctitate. et iusticie equitate. redarguens crimina. nolens consentire in ea. sic factus est martir **Iohannes baptista.** qui arguebat herodem pro adulterio. Sic nos pati debemus pro sanctitate vite et iusticia. quia dicit **Aug.** **Meli** est pro veritate pati supplicium. quam pro adulatione consequi beneficium. **Tercio** cum quis patitur pro ecclesie libertate. Et sic sanctus **Thimotheus.** caturarum. episcopus. qui potuit dicere illud. ps. lxxvij. Zelus domus tue comedit me. **Quarto** cum quis patitur pro obedientia matris ecclesie. et sic beatus **Laurentius** ex iussu sexti papae distribuit pauperibus thesaurus ecclesie et humiliter obediuit. Dicit sanctus **Thimotheus.** in. ij. ij. quod omnia opera virtutum secundum quod referunt in deum sunt prestantiores fidei. et sic potest esse causa martirij. Et sic quicumque patitur pro opere bono faciendo et malo vitando est vere martir propter deum. Et sic beatus **Iosephus** et **Jacobus.** Secundo notat veritas martirij in forma. Et hec est pro seueritatem in opere. scilicet ut homo patiens propter veritatem et iustitiam cuncta bona parvipendat. sanguineos. putia. gaudia non curet. neque dolores timeat. sed perseverant omnia relinquat propter deum. iuxta illud **Iob.** ij. Pelle pro pelle. et omnia que homo habet dabit pro anima sua. quia dicit sanctus **Thimotheus.** in. ij. ij. q. cxxij. articulo. liij. Ad perfectum martirium non solum requirit tolerantia carceris vel rapia bonorum temporalium. nisi ex his sequatur mors. De talibus patientibus scribit **Matth.** xxij. Qui perseveraverit usque in finem hic saluus erit. Qualis fuit beatus **Clemens.** qui post huius seculi supplicia celestem rapuit patriam. Ad quam nos perducatur ihesus christus per nos virginis. qui vivit et regnat in secula seculorum. Amen.

De dedicatione templi. **Sermo.** clx.

Domum tuam domine de-
det sanctitudo. scribit psal. xcij. **Dicit** **Aristo.** li. x. de animalibus. quod apes in alvearibus suis solent regi edificare domum et habitationem in medio eorum. et custodiunt eam. et cum egredietur exiunt unacum eo et faciunt sonum cum gaudio cunctantes eam. **Spiritualiter** per apes intelliguntur fideles electi. Nam scribit **Ecclesi.** xj. Brevis in vocalibus est apis. et initium dulcoris habet eius fructus. Sic quislibet fidelis debet esse brevis. id est humilis. et se exercitare circa dulcoris devotionis. et debet edificare regi. id est christo domum cordis. quia nuncitur habitare nobiscum. ut habetur. ij. **Nachab.** xlij. Voluisti templum habitationis tue fieri in nobis. de quo apostolus. j. **Chor.** ij. Nescitis quia templum dei estis vos et spiritus dei habitat in vobis. nam deus delectatur esse in nobis per gratiam. de qua **Prover.** viij.

De dedicatione templi.

Delicte mee esse cū filiis hoīm. Idcirco hortatur nos ad pparādū sibi amenā habitationē. **D**icere. **I**ij. Bonas facite vias vestras et studia v̄sa. et habitabo vobiscū in sempiternū. alt. dñs omnipotens. Ecce quanta dignitas q̄ creatura sit habitaculum creatoris. **D**ñi d̄pocal. xxi. Ecce tabernaculū dei cū hominibus. et habitabit cū eis eorū deus. Idcirco talis habitatio debet esse munda eo q̄ scribitur **Sap. i.** Nō habitabit in corpe subdito pctis. sed in animas sanctas se transfert. **Sap. vii.** Nō dicit. ps. xcij. Domū tuam decet sanctitudo dñe rē. **R** Pro quo sciendum multiplex est domus dei quā decet sanctitudo. **P**rima est ecclia vniuersal. **S**ecunda est vterus virginalis. **T**ercia est dom⁹ spūalis. **Q**uarta dom⁹ materialis. **Q**uinta dom⁹ eternalis. **P**rima dom⁹ dei est ecclia vniuersalis. s. aggregatio fidelū. **D**e hac dicit apls. j. ad **Thimo. iij.** Scias quōd oportet te in domo dei conuersari q̄ est ecclia. **N**am h̄ in cano. j. q. j. multi. **E**cclia catholica d̄r fidelū multitudō fide et charitate vnita. **E**t **Cyprianus** dicit v̄ h̄. xxiij. q. j. loquit. **Q**uōd radij multi sunt vnū lumen. et rami arboris multi vnū robur. sic multi in fide vna dicunt ecclia. **N**ā sicut ecclia materialis ex quatuor parietib⁹ cōponit̄. sic ecclia vniuersalis ex quatuor euangelijis cōsolida. **S**anctuariū habet in quo est clerus. et anterozem domū in qua consistit populus. **I**ta et ecclia vniuersalis habet cōtemplatiuā vitā in qua spiritalis. habet actiua in qua p̄sistūt seculares. **C**onemplatiua vita est cūcta terrena p̄ dei amore reliquere. sola celestia q̄rere. assidue orare. sepe lecitare. hymnis iugiter deū laudare. **A**ctiua vero vita ē castā vitā cūz cōiuge ducere. filios in dei amore nutrire. paupes cibo et potu recreare. infirmos et viduas visitare. et oibus necessitatem patientibus p̄pter dilectionē p̄ximī p̄ viribus opem ferre. **I**n sanctuario est altare in q̄ sunt reliquie sc̄torū. et sic i ecclia est x̄ps. in cuius cōtemplatione requiescunt mētes beatorū. et in cuius conspectu iusti exultāt et epulantur et in iusticia delectant̄. **F**enestre quibus basilica illuminat̄ sūt doctores p̄ q̄s celeste lumen in eccliam ingredit̄. iux̄ illud **Matth. v.** Vos estis lux mūdi. luceat lux v̄sa corā hoīb⁹ vt videāt opa v̄sa rē. **S**ed pictura in ecclia est vita et exēplū sc̄torū q̄s imitari debemus. vt docet **Chrysostomus** sup̄ **Mat. dices.** **Q**uid p̄dest sc̄tōs colere et sc̄ritatē spernere. **I**te lūmē q̄d lucet in ecclia sancta. est spūsc̄ti gratia qua ecclia ingit̄ irradiat̄. h̄ crux in ecclia significat vt crucifixū sequamur. iux̄ illud. j. **Pe. ij.** X̄ps passus est p̄ nob̄ vob̄ relinquēs exēplū vt sequamini vestigia ei⁹. **I**te turres ecclie facte sūt p̄clari. **N**ā sicut turres excedūt alia edificia. sic plati moribus et sc̄ritate debēt alios p̄cellere. vt h̄ in cano. j. q. j. viliissim⁹. **V**ilissim⁹ est q̄ alios p̄cellit dignitate et nō mox sc̄ritate. **I**te cāpane huius ecclie sunt p̄dicatores. **N**ā sic cāpane excitant boies ad surgendū et ad deū laudandū. sic et facere debent p̄dicatores. **I**ux̄ illud **Mat. lviij.** Clama ne cesses q̄si ruba et alia voces tuas. et annūcia p̄plo meo scelera eorū. **S**imiliter et apostolus. ij. ad **Thimo. iij.** **P**redica verbū. in sta oportune inopportune argue obsecra.

in crepa. erit quoq̄ tempus cum sanam doctrinā non sustinebunt rē. **N**ec est domus firmiter edificata supra firmam petrā. s. x̄pm qui est fundamentum eius. iux̄ illud. j. **Choz. iij.** **F**undamentum aliud nemo potest ponere preter id quod positus est. quod est x̄ps ihs. **I**n hac domo debent contineri omnes qui volunt saluari. **N**am dicit **Cyprian⁹** **F**rangere ramum ab arbore et non poterit germinare. et sic qui separatur ab vnitate ecclesie. vt habet **xxiij. q. j. alienus.** **A**lienus est. prophanus est. hostis est. non potest habere deum patrem qui nō tenet vniuersalis ecclesie vnitatem. **N**ec est domus de qua **Prophet. ix.** **S**apientia edificauit sibi domū et excidit in ea colūnas septem. i. septem sacramenta ecclesie. **N**ā sicut columnne ecclesias materiales sustentāt ne cadant. sic hec septē sacramenta a ruina spiritali p̄seruant. et si ceciderit homo adiuuare vt resurgat. vt dicit **magr in. iij. smax disti. j.** **R** Et p̄ma columna in domo ecclesie sancte ē baptis mus. sine quo homo carere vitā spūali. q̄d p̄bat **Iacob⁹** anthiochenus dicens. q̄ in regione orientali q̄dam aues generant in arborib⁹. et q̄d ille pendit in arboribus nō habet vitā. h̄ statim cūz cadunt de arbore in aquā vitā habent et incipiunt natāre et volare. **S**ic pueri p̄udentes in visceribus maternis quasi in arbore corrupta ex peccato ad vitā gratie non habet. h̄ sunt mortui et si taliter decederēt. de uisione p̄arent. vt dicit **Aug. et ponitur de pse. disti. iij. firmissime.** **F**irmissime tene q̄ non solum hoies rōne vtentes. v̄z etiā paruulōs qui sine in vtero m̄ris viuere incipiūt et ibi moriuntur sine iā de matrib⁹ nati sunt sine sacramēto baptis mar. q̄d dat in noie p̄ris et filij et spūsc̄ti de hoc seculo transeūt sempiterno igne puniēdos. **G**lo. igne. i. pena dāni. h̄ statim postq̄ veniūt ad aq̄s baptismi vitā habebūt et mūdabunt ab oibus delictis. **D**e quo **Ezech. xxxvj.** **E**sfundā sup̄ vos aquā mūdā et mūdabimini ab oibus iniquitatibus v̄ris si sic euolat̄. **M**ar. xlii. **Q**ui crediderit et baptizatus fuerit salu⁹ erit. **S**c̄da colūna huius domus est confirmatio q̄ habet se vt medicina p̄foratua i spūali pugna. vt h̄ in cano. de pse. di. v. spūsc̄tus. **S**pūsc̄tus q̄ in sōre tribuit innocētiā in confirmatōe p̄stat augmentū ad grām. in baptismo regeneramur ad vitā p̄ baptismū p̄firmamur ad pugnā. **I**deo p̄firmandus tenet ad designandū infirmitatē. **E**t nullus debet respuere hoc sacramentū vt dicit **urbanus papa.** **D**ēs fideles per manus impositionis episcopoz spūsc̄tum sanctum post baptismū accipere debent. vt plene xp̄iani inuentantur. vt dicit **glosa de conse. disti. v. capt. omnes.** **S**i homo adultus contemneret hoc sacramentum accipere peccaret mortaliter. quia contemnit gratiā gratum facientem. **E**t dico in adultis. nam in pueris sufficit baptismus. attamen paruulus non confirmatus si decedit minorem gloriā in celo habebit. vt dicit **sanctus Tho. parte. iij. q. lxxij. ar. viij** q̄ pueri confirmati gloriā maiorem consequuntur. sicut hic maiorem obtinent gratiā. **S**ed diceret. cur non omnes paruuli cōfirmantur. **R**e spondetur propter periculum reiterationis. quia hoc sacramentum non est reiterationū. quia ibi im-

no d. l. g. r.

*Relu multu
Cofacne h̄m̄at
Eli t̄ndp̄h̄at
p̄ma f̄c̄ptanda
2a om̄anda
3a p̄c̄andl' d̄f̄id̄nd*

pmis character indelibilis. q̄ fm scrip̄t Chō. ē signū sacramentale a deo imp̄ssum aie. Et character imp̄ssus in baptismo q̄si vestis innocēte p̄ quā hō recipit in familiam xp̄i. S; in cōfirmatōe imp̄ssus character ut sit miles robustus et fortis xp̄m p̄ficens. Et ideo dat̄ in fronte ad designandū audaciā contra timorē. q̄ signa timoris et verecūdie apparent in fronte. modo paruuli nō hnt memoīā nec pugnā. Idcirco non daunt omnibus paruulis.

Tercia columna huius domus est corpus xp̄i. Hoc sacramētū habet fructificare hoīes ifructuosos et nutrit hominē et sustentat ad vitam gratie. De quo Job. vi. Qui manducat hunc panē viuet in eternū. q̄ repellit mores. ut dicit Innocentius. Hoc sacramētū venialia delet. mortalia cauet. et fulgentias. Qui digne sacramentū eucharistie sumpserit in cor suū. pculdubio fontes gr̄az fluent et resurgent in eternū. **Q**uarta colūna est p̄nia q̄ releuat hūc q̄ cecidit. ut dicit Aug. in li. de penitentia. Penitentia languores sanat. leprosos curat. mortuos suscitāt. sanitatē attingit. gr̄am confuat. vitam p̄stat. deum placat. **S**icut Ch̄is. P̄nia rutilātor: auro. splēdidior: sole. q̄d referam de te. Omnia ligata soluis. padisum ap̄is. contritum sanas. tristēm exilaras. ad vitā eternā reuocas. **Q**uinta colūna est vinctio extrema. que tollit infirmitates corp̄is et anime. ut habet Iaco. v. Si q̄s infirmatur ex vobis introducat p̄biteros eccl̄ie ut orēt super eū ungēs eū oleo in noīe dñi. et oīo fidei saluabit infirmū. et allentabit eū dñs. et si in p̄cis sit dimittentur ei. Ex hoc habet. ut dicit mgr̄. iij. in iari. q̄ sacramētū vinctiois penas p̄ p̄cis dimittit. secūdo morbi corp̄alem allentat. tercio remissionē p̄ccōp̄ operat. **S**exta colūna est ordo sacerdotalis mediante q̄ia spūalis dom⁹ dei sustentat. et cōparat radici arboris. q̄ si sana fuerit ramī pullulāt et fructū ferunt. sic fm Ch̄is. sup̄ Math. Si sacerdotiū est sanū tunc sustentat pplm et reddit eū disciplinātū. **I**ō habet Iudith. iij. Dos q̄ p̄biteri estis in populo ex vobis pendet anima eoz. **P**rima colūna est ordo coniugal̄is. sine quo homo carnaliter viuens saluari non potest. quia datur i remediū. eo q̄ dicit Math. xix. Non omnes capiunt verbū hoc. s. continentie. s. qui potest cape capiat. Et ap̄ls. i. Choz. vij. Meli⁹ est nubere q̄ vti. Nam de vginibus preceptū dñi non habeo s; consiliū do. **I**deo ordo coniugal̄is comparat viti que est arbor: distorta exterius indisposita. tamē cōfert dulces fructus et vinū preclaz. sic coniugiū generat nobiles fetus et omnes virgines. **I**ō dicit Hieron. Laudo coniugiū quia generat virgines. lego rosas de sp̄ntis et margaritas de conchis. De sunt colūne septem speciose in domo eccl̄ie. Et hanc domū decet sanctitudo obedientie. iuxta illud Mat. xvij. Si quis eccl̄iam non audierit sit tibi sic ethnicus. Nam dicit Greg. Peccatū paganitatis incurrit qui eccl̄ie sancte per inobedientiā contradicit. **I**deo habet. xj. dist. quis nesciat. Quis nesciat ab omnibus debet obseruari qd̄ sancta romana eccl̄ia obseruat. **S**cda domus est verna virginalis. de qua canit eccl̄ia. Domus pudici pectoris tēplū repente sit dei. De hac domo scribit Sap. vij.

Intrāns domus conquiescam in illa. Nam filius dei intravit domus beate virginis et quiescit ibi novem mensibus. **H**ec est nobilis domus. de qua Ambros. Quid nobilitas matre dei. quid splēdidus ea quam splendor lucis elegit eterne. **A**b hac domo processit nobis omnis salus. De qua Anf. Non est salus in mundo nisi quem peperit virgo. Et impletū est illd. ps. lxvij. Replebimur ab vbertate domus tue. Nam hec domus plena est odore virtutum. **U**nde Hiero. Si mariam diligenter inspicias nihil virtutis. nihil decoris. s. gratie ē q̄ ex ea resplendet. Hanc domū decet sanctitudo reverentie et honoris. eo q̄ dicit Bern. Nihil nos habere deus voluit quin totum per marie man⁹ trāsire. nam omnis nostra maledictio in benedictionē est mutata per illam. **T**ercia est domus spiritalis. et est quelibet deuota anima. de qua possum dicere p̄sens thema. Domum tuam decet sanctitudo. si saltem in ea fieri debet habitatio dei. ut dicit psal. xxi. Tu in sancto habitas. vbi dicit Damas. Sanctitas est puritas mentis sine conscientia criminis. **H**ec domus a summo opifice est cōstructa. quia a deo. De qua August. Anima a deo creatur creando infunditur. **H**ec domus debet fulciri septem colūnis. hoc est septem donis spiritus sancti. Item debet sanctificari ad modum materialis domus dei. **P**rimo per aquam benedictam reconciliatur eccl̄ia et cimiterium. ut habetur de cōsecratione eccl̄ie. capitulo. cōsulisti. **S**ic domus spiritalis anime per aquam lacrimarum mundantur. De qua Isae. i. Si fuerint peccata vestra quasi coccinū erunt alba velut nix. de qua et psal. l. Lauabis me et super nitē dealbabor. **S**ecundo domus dei debet dotari. ut patet de consecratione dist. i. capi. placuit. vbi dicitur. Altaria euertant que sine reliquijs eriguntur. Ita spiritaliter debet domus anime dotari virtutibus et exemplis sanctorum. **U**nde psal. xxxvj. Custodi innocentiam et vide equitatem. quoniam sunt reliquie hominū pacifico. Et idem psal. xlvij. Ponte corda vestra in virtute eius. Nam dicit Bern. Anima virtutibus plena est trinitatis cathedra. **T**ercio domus dei semel dicata debet ita manere et nunq̄ secularis habitatio fieri. ut patet de rerum permutatione. vbi dicitur. Quod semel deo dicatur est nunq̄ ad aliū vsum transferri debet. Et sic de anima que semel dicata deo est amplius alienari non debet. **I**ntra illud Luce. j. In sanctitate et iusticia seruamus domino cunctis diebus nostris. Sed heu multi bene incipiunt. contra quos dicit Gregori⁹. Frustra velociter currit qui anteq̄ venit ad metā deficit. **S**ic incassum bonum agitur si ante terminum vite deseratur. **Q**uarto sicut in domo dei festum dedicationis singulis annis peragitur. ut habetur de conse. dist. i. capi. solennitates. Solennitates dedicationis ecclesiarum per singulos annos sunt celebrande. **I**p̄o dño dante exemplū quā ad eandem festiuitatem celebraturus aduenit. **I**ō han. x. Facta sunt encensā in hierusalem et hyems erat. **S**ic dedicatio domus spiritalis semel in anno ad minus debet fieri. ut habet de pe. et remiss. c. ois. **D**is virtusq̄ sexus semel in anno debet cōfite-

De dedicatione templi.

ri aprio sacerdoti & sacramentū eucharistie sume-
re. Quinto in domo dei non debet sepeliri excom-
municatus aliq̃s. sic in domo spūali. s. aia nullum
debet admitti pctm mortale p qd homo excom̃car
efficit q̃ ad se. **Jo** Iuisti. xj. Sancti estote qm̃ ego
sc̃us sum. Nā ad hoc elegit nos deus. vt dīc ap̃ls
ad Ep̃hes. j. Elegit nos deus ante p̃stitutionē mū-
di vt essemus sc̃i & immaculati. Nam hec est volū-
tas dei. sc̃ificatio ṽsa. j. **Thes.** iij. Ideo **Johel.** ij.
Sanctificate eccl̃iam. Nam in malinola aiam nō
introlbit spūs sapie. **Sap.** j. Sexto omnis dom⁹
dei debet fore s̃bdita plato. sic oīs aia potestatrib⁹
s̃blimiorib⁹ s̃bdita sit. ad **Ro.** xij. Et signant deo
de quo. ij. **Macha.** ix. Iustū est s̃bditū esse deo et
mortale non paria deo sentire. Iuxta illud ps. xxx
vj. S̃bditus esto dño. de q̃ etiā. j. **De.** j. Animas
ṽsas castificātes in obedientia charitatis. Nā ma-
gis oportet obedire deo q̃ boibus. **Actū.** v. Et q̃
dñs nō vult holocausta & victimas s̃ q̃ obediāt s̃-
bi. j. **Reg.** xvj. Quia melior est obedientia q̃ victi-
ma. Dicit nāq̃ **Greg.** in moral. Scelus ydolatrie
est nolle acquiescere. Ideo h̃r in cano. vij. q. j. scien-
dum. Sine obedientia infidelis q̃sq̃ p̃uincit q̃ fidelis
alias videat. de quo & moyses **Deut.** vij. Peribit
tis si inobediētes fuerit. Nā sic inobediētes ip̃s
platis debet a monasterio expelli. vt h̃r de malo. &
obe. c. qm̃ in ecclesijs. sic ille q̃ inobediens deo ex-
st. **Ps.** Denz. xvj. Qui sup̃bierit nolens obedire
sacerdoti impio morte moriet. Idcirco hec dom⁹
spūalis est sc̃ificāda. Primo p̃ dei timorē. Nā ps
vij. Timor dñi sc̃us ē. Nā scribit **Ecc̃l.** ij. Qui
timet deū p̃parabit corda sua. & in p̃spectu illi⁹ san-
ctificabunt aias suas. q̃ timor dei facit sc̃m. vt dīc
ap̃ls. j. ad **Thoz.** vij. Perficiētes sc̃ificanōē in t̃i
more dei. Secdo hec domus debet sanctificari p̃ lu-
ficiā. Iuxta illud **Ecc̃l.** xxx. Salus aie in sanctita-
te iusticie. Tercio hec dom⁹ spūalis aie debet sc̃ifi-
cari p̃ dei dilectionē. nā tūc hō vere est sc̃us cū va-
citer deū diligit. de q̃ **Aug.** Sic sol illustrat sidus &
stellas. sic charitas dei sc̃ificat hoies. **Ps.** di. nō
curo de sc̃ritate nisi essem b̃r̃s. **Rūder.** Fulgēti⁹
Habe sc̃ritatē si vis h̃re b̃r̃itudinē. Nā si careb sc̃i-
tate carebis & beatitudine. quia scriptū est **Isa.** liij.
Sc̃r̃us vocabit̃ oīs q̃ script⁹ ē in vita in h̃erusalē.
Quarta domus ē material. s. ex lignis & lapidib⁹
fabricata. cui⁹ hodie dedicationē in h̃ loco co-
limus. **Nā** hac domū decet sc̃ritudo. & h̃ mul-
tis de causis. **Pr̃ia** q̃ deo appropiat. **Jo** canit
eccl̃ia hodie illd̃ **Gen.** xvj. Vere nō est h̃ aliud
nisi dom⁹ dei. Idcirco nihil aliud in ea debet fieri
nisi id qd ad deū p̃tinet. De q̃ **Aug.** In oratorio ni-
hil aliud agat nisi qd ad gl̃iam dei noscit. **Secdo**
domū hāc decet sc̃ritudo. q̃ dñs in ea laudat. de q̃
ps. xxvij. In tēplo eius oēs dicent gl̃iam. sc̃z pau-
peres & diuites. de q̃ canit eccl̃ia. Dic vox leticie p̃
sonat. hic pax & gaudia redundat. hac domo trini-
tati laus & gl̃ia sp̃ resultat. Sed heu de multis po-
test dici illud **Mat̃.** xxi. Vos fecistis eam spelun-
cam latronū. vt impleretur illud ps. lxxvij. Pol-
luerunt templū sanctum tuū. Tercio merito de-
cet illam domū sanctificādo. quia deus in ea adora-
tur. De quo **Isa.** lvj. & **Mat̃.** xxi. Domus mea

domus orationis vocabit̃. Dicit notāter. domus
ofonis. non domus cauillationis. non inuulsa lo-
cutionis. nec hophisatōis. vt aliq̃ faciūt. Nam ti-
mendū est sicut x̃ps eiecit illos de tēplo q̃bus hec
ṽba dicit. sic tales inhonorātes domū dei nō pos-
sunt fieri dei templū. **Ps.** di. cur vult deus spect
alter habere vel speciale habere domū materialē.
cum sit vbiq̃. **Rūder.** sc̃us **Tho.** p̃e. liij. q. lxxxiij.
art. ij. q̃ locus ofonis habet non p̃pter deū. s̃ p̃t
orantes. & h̃ triplici de causa. **Pr̃io** ad designandū
q̃ habemus a deo non solum aiam s̃ & corpus. id
circo corpalem habemus domū in qua oramus.
Secdo p̃pter specialem deuotionē vbi sunt sancti-
tatis signa. vt crux x̃pi. & cum hoc sanctissimorū
x̃ps ihs sacramentaliter. Tercio p̃pter celeriorē ex-
auditionē. quia multi ibi continentur. Et dñs dicit
Mat̃. xviij. Vbi duo vel tres in nomine meo cō-
gregati sunt in medio eorū ego sum. Dicit **Leo** pa-
pa. Si duos velit exaudire. multo amplius vbi mul-
ta milia. Et q̃ dicit **Hieron.** Impossibile est mul-
torum preces non exaudiri. **Quarto** merito il-
lam domū decet sanctificādo. quia in ea deo offer-
tur. Nam legitur de domo quam edificauit **Salom.**
mon. iij. **Regū.** x. In ea deo obtulit. Similiter. ij.
Parali. ix. Omnes reges terrarū venerunt per
singulos annos & obtulerunt munera in domū deo
mini. sic & nos. quia scriptum est **Ezo.** xxiij. Non
apparebis in conspectu meo vacuus. sic fecerunt
& iudei. j. **Malach.** iij. Constructo templo tempo-
re iude machabei fecerunt dedicationē octo dieb⁹
& obtulerunt dño holocausta cum leticia. Sic etiā
habetur **Ezo.** xxxv. Cum completum esset opus
tabernaculi. tunc congregata multitudine filiorū
israhel moyses dixit. Dies erit nobis sanctus. qui
fecerit opus mortetur. sic p̃cepit dñs. Separate
p̃mitas domini omnis voluntarius & prompto
animo offerat aurum & argentum & es iacinctum
purpuram & byssum & oleum ad luminaria. **Sp̃i-**
ritualiter. Sic hodie nos in domo dei offerre de-
bemus. **Pr̃mo.** oues innocentie vt puri & mundi
appareamus coram dño. quia dicit psal. lxxv. In-
quitatem si asperi in corde meo non exaudiet dñs
Joh. ix. Si quis cultor dei est & voluntatem eius
facit. hunc exaudiet. **Secundo** debemus offerre bo-
ties. id est fortitudinem sp̃itus. dicendo cum ps.
lviij. Fortitudinem meam ad te custodiam. Dicit
namq̃ **Strabo** super **Genes.** Quomodo dignus
eris supernis premijs nisi fortis pro x̃pi nomine eris
De quo & **Pascasius** super actus apostolorū. Ne-
mo est in via salutis nisi in robore constanter vir-
tutis. Tercio debemus offerre aurum. id est dile-
ctionem. Nam fm̃ **Isid.** Aurum possum in igne
evaporat. nec in pondere minuit. quia est solidum
sic dilectio fortis est vt mors quādo deo offerre de-
bemus. Dicit em̃ **Hylarius.** Frustra est oīs opera-
tio. nisi deo tota nostra actio impendat. **Quarto**
offerre debemus in hac domo argētū puritatē. de
quo **Egesippus.** Omnis q̃ voluerit placere deo dī
uine maiestati exerceat se in mētis puritate. Nam
dicit **Aug.** de virginibus. Deus non respicit pul-
crā carnē. s̃ pulcrā mentē. **Quinto** offerre debem⁹
deo oleū miscēte. nam sicut oleū sup̃natat oib⁹

ob. d. i.

liquoribus. sic et miscdia. **Jo. 12. v.** Estote misericordes. s. vultu et defunctis. **Co. q. dicit Damal.** In dignus est diuine clementie q. non copatit miserie aliene. **Ma. q. mensura mensi fueritis.** eade et reme-
tieb vobis. Quinto merito hac domū decet san-
 ctitudo. vt oſo nra in ea exaudiat. **Ma. deus in vete-**
 ri et nouo testamento pmissit qd in domib⁹ suo
 noi dedicat⁹ postulatū fuerit hoc sine dubio exau-
 ditū erit. **Vn. iij. Reg. viij. Cū salomō cōpleuit do-**
 mū dñi orauit ad dñm dicens. Si hō peccauerit in
 pēitū suū. si fugerit pps inimicū suū. si clausus
 fuerit celū. si exorta fuerit in terra fames aut pesti-
 lentia aut corruptus aer. Et infra. Si qd cognoue-
 rit plagā cordis sui et expāderit ad dñm man⁹ suas
 in hac domo tu exaudies in celo et repropiciaberis
 vt des vnicūq⁹ fm vias suas sic videris cor ei⁹. qz
 tu solus nosti corda filioz hominū. Et sequit⁹ infra
 apparuit dñs salomoni et dixit. Audiui orationē
 quā depcatus es coram me. Sanctificauit mibi do-
 mū hāc quā edificasti vt ponerē nomē meū in sem-
 piternū et erūt oculi mei aperti et aures mee attēte.
Sic in nouo testamēto pmissit nos exaudire. 1u.
 xi. Petite et accipietis. pulsate et apiet vobis. ois q
 petit acci. et q querit inue. et pul. aperit. **Glo.** Ois q
 qrit p affectionē cordis. q petit p ois supplicatio-
 nē. et q pulsat p manu opationē sine dubio exau-
 diet. et sic exauditus fuit publican⁹. **1u. xviij.** Qui
 pcutiēs pectus suū orauit dicens. Deus ppi⁹ esto
 mibi pccōi. **Et q non exaudimur est culpa nra.**
 de q **Greg.** Ne mix q tarde et nūq exaudimur. qz
 dñm pscipiente nō audimus. **Jo. Aug.** Qua frōte
 postulas qd pmissit si non facis qd pmissisti. qpro
 pter dīc **Bern.** Vbi mens igne diuino accenditur
 pect⁹ manibus tondit. pavimentū genibus calca-
 et oculi lachrymis fluūt. gemit⁹ et suspiria resonant
 illi oionem exaudiet dñs. Quanta ē dom⁹ eterna-
 lis. de qua ps. lxxxij. Beati q habitāt in domo tua
 dñe. in secula seculoz laudabūt te. **Hāc decet san-**
 ctitudo. qz manentes in ea scī sunt. ibi est diuersi-
 tas pmoz. **Job. xiiij.** In domo pñs mei mansio-
 nes multe sunt. s. retributiones. ibi vox leticie et ex-
 ultationis. ibi null⁹ clamor nec dolor. vt dīc **Be⁹.**
Ibi rāta est leticia. in compatione cui⁹ ois locūdi-
 tas meror. ois suauitas dolor. ois dulcedo acerbi-
 tas. ois decor horribilitas. Sic q dīc **Chri⁹.** super
Marb. Quis erit scioz pmiū q omne eoz desi-
 derium. Ad quam domum perducatur nos qui re-
 gnāt trinus et vnus.

Sermo. clx.

Ad idem

Sanctificauit mibi do-

mū hanc et elegi eā mibi in domū sacrifi-
 cij. **1u. iij. Reg. ix.** In summa verboz duo in-
 nuunt. **Primo** q ecclesia est a dño sanctificata. ibi.
 Sanctificauit. **Secdo** q est in locum oblationis do-
 tata. ibi. Elegi eam mibi et. **De primo** est notan-
 dū. **Primo** sanctificat ecclesia vt diabolus expellat⁹
De dicit Plinius in speculo naturali. Vineā
 que debet ferre fructū copiosus debet diligenter a
 supfluis mūdari et purgari et excoli. et sepi⁹ a culto-
 ribus viuificari. et debet custos super speluncā or-
 dinari et. Vineā qū floret bufones fugat et serpen-

tes. qz odor floz cōtrariat veneno. **Spūalr.** **Peru-**
 neā intelligit ecclesia dei. de qua **Ma. v.** Plantati te
 vineā electā. s. meam domū. et non pōt ferre fructū
 in fidelibus nisi excoleret et ab imūdicij mūda-
 daret. hoc fecit xps per suū vicariū. s. epm et pur-
 gavit eam ab omnibus imūdicij diabolice pra-
 uitatis in consecratione vt serpens infernalis non
 potest in ea latitare. Refert nāq **Greg.** in. iij. dyal.
 q arriani quandā ecclesiam diuit⁹ occupabant. sed
 cū ad hanc reliq⁹ beati sebastian⁹ et sancte agathe
 essent allate. et ab epō dedicata. et in ea magna mul-
 tudo populū laudes omnipotentī deo canerent.
 subito sub pedē suis porcū senserūt discurre. vna
 nimit⁹ ammirātes q a nullo potuit videri. appro-
 pinquit ianuīs atq⁹ exiuit. vbi diuina pietas osten-
 debat q imūdus inhabitator exiuit. **Hāc domus**
dei est diabolus terribilis ppter qtuor que in ipsa cō-
tinent⁹. **Primo** ibi erigunt⁹ cruces. **Secdo** est undi-
 tur oīones. **Tercio** dñicū corp⁹ continet. **Quarto**
 scioz reliquie recondunt. **Ex q omnia ista sūt terri-**
bilis diabolus. nūc figurat diabolus per leonē. **De**
quo. j. De. v. Aduersarius vester diabol⁹ circumie-
 quasi leo rugiens. **Dicitur naturales.** Leo quatuor
 timet. **Primo** strepitū rotaz ipsius currus. **Secdo**
 ignem accensuz. **tercio** gallū albū. qro flagellatur
 carulū. **Primo** timet strepidum currū. i. exercit⁹
 angeloz. ps. lxxij. Currus dei. x. milib⁹ multiplex
 milia letantiū in ea. **Strepidus eoz sunt vocifera-**
tionēs ptra demones. **Isa. lxij.** Super muros tuos
 hierlm cōstitui custodes. et tota die ac nocte nō ces-
 sant laudare nomen dñi. **igit⁹ isti strepidus currū**
sunt diabolis terribiles. **Figurat Gen. xviij.** Post
 q iacob vidit scalam et angelos ascendentes et de-
 scendētes dixit. q terribilis est locus iste. **Per sca-**
lam intelligit penitētia per quā angeli descendūt
et oīones colligūt. **Secdo** timet ignē accensuz. i.
 ardentia desideria et seruētes oīones q sunt demo-
 nibus terribilia. **Vñ diabolus dixit brō Bartho-**
lomeo. Incendūt me oīones tue. **Aug.** Oratio est
 aie pñdiū. deo obsequiū. diabolus suppliciiū. Et si
 guratur **Thob. vi.** Cordis etas particulaz si super
 carbones ponas fumus eius extinguet omne ge-
 nus demonioz. **Canrico. vi.** Terribilis vt castroz
 acies. **Tercio** timet gallū albū. i. martires et
 confessores qui fuerunt per doctrinā. **Job. xxxvij.**
Quis dedit gallo intelligentiam. Et sunt albi qui
 per innocentiam ambulant. **Apocal. iij.** Ambula-
 bunt mecum in albis. quia digni sunt. **Horum re-**
liquie in ecclesijs reconduntur. **Chri⁹ in ome.** De
 latrones milites regis declināt. sic demones mar-
 titum et confessorum corpora patiunt et fugiunt.
Quarto timet catulū flagellatum. id est xpm
 qui adeo fūgit flagellatus q non fuit in eo sanitas
 a planta pedis vsq⁹ ad verticē. qui sacramentaliter
 pñs est et crux eius in memoriaz passionis. **Chri⁹.**
 Sacramentū fugiūt demones et occurrunt ange-
 li. **Secdo** sanctificat ppter sanctorū angeloz minist-
 rationem. **Nam quatuor modis amministrant.**
Primo qz sacerdoti angeli assistūt. **Grego.** Quis
 fidelitū dubitat in ipsa imolationis hora ad sacerdo-
 tis vocē celos apri. atq⁹ i illo ihu xpi misterio cho-
 ros angloz adesse. sūma iūis sociari. terrena cele

De dedicatione templi.

tribus singl. Secdo ministrat. qz oñones fidelium deo offerunt. **Thob. xij.** Quando orabas cū lachrimis ego oñone tuā obtuli dño. Tercio ministrant qz fideles ab insidijs custodiunt. **ps. xc.** Angelis suis deus mādavit de te vt custodiāt te i oibus vijs tuis. **Judith. xij.** Custodivit me angelus hinc eūtem z ibi cōmorantē z inde trāseuntē. **Piero.** Angeloz auxilijs liberamur ab inimicorum insidijs. Quarto ministrat. qz psallētibz se cōiūgunt. **ps. lxvij.** Preueniunt pñcipes psūti psallentibz i medio iuēnculaz tympanistiaz. p tympanū intel ligit xps in quo est forma specifica. i. diuinitas eter na. pellis exēsa. i. caro crucifixa. melodia. i. anima gaudio z iubilatiōe plena. Ille aīc sunt tympani stric q xpi diuinitate z hūanitate dulciter sunt refe cte. Tercio domus sanctificat ppter deuotionez hoim. Dicit namqz scrūs **Thob. pte. iij. q. xlvij.** Lo cus oñonis nō dedicat ppter deū q qñ in loco cōprehēderet deus. qz de^o ipūs est. z fm mōm in i. sen. Deus est vbiz essentialr z pñtialr z potēti aliter. **Jo. iij. Regū. viij.** Celi celoz te cape non pñt. quāto minus hec domus. Sz ppter hoies. z hoc q dupliciter. Prio ppter oblationez. qz sicut a deo habemus spm z corpus. ita corpale domū habere debemus vbi corpus z spm sibi offerimus. Sub damus igit spm p deuotā oñonē. corpus p genufle ctionē z pectoris rōnsionē. sicut fecit publicanus. **An. xviij.** Percutiebat pect^o suū in templo. dicēs deuote. Deus ppius esto mibi pccōi. descendit iustificatus in domū suā. Secdo ppter speciales ex citationē hois ad deuotionē. nā ibi depingunt san ctitatis signa z signū passionis ibi continent sacra mysteria que oia sunt ad deuotionem mouentia. Tercio ppter celertorē exauditionē. quia abbas ci tius audit totū conuentū. qz vnū monachum. z sic pgregatio fidelū citius exaudir. **Mat. xviij.** Vbi duo vel tres in noīe meo pgregati fuerint in medio eoz ego sum. **Jo. j. Pe. iij.** Dēs vñanimes estote in oratione. Piero. Impossibile est multoz pces non exaudiri. Nam helyas fuit homo filis nobis z dñs eū exaudir. **Jaco. v.** Multū valet oīo iu sti assidua. Et sic nunc oēs per assiduas orationes pñt obtinere a deo assiduentiam bonoz omniū z re motionem maloz. Reuera omnia. s. bona spiritua lia tpalia z celestia. Quarto ppter speciale inhabi tationem. **Malach. iij.** Ecce venit in sanctum tem plum suū dñator dñs. s. sacramentaliter. Gre. Quis fidelū dubitat in ipa imolationis hora celos ape riri. ad sacerdotis vocē angeloz choros adesse. sū ma imis cōsociari. **Abacuc. ij.** Dñs in templo scō suo. a facie eius sileat omnis terra. s. reuerentiali ti more. **Gen. xxvij.** z est introitus missæ. Terribilis est locus iste. vere non est hic aliud nisi dom^o dei z porta celi. Reuera terribilis. vīde sup **Apocal. xxi** Ecce tabernaculū dei cū hoibus z habitabit cum eis. **Mat. vlti.** Vobiscū sum vsqz ad cōsumatio nem seculi. Dixi scdo q in locū oblationis ē do tata. ibi. elegi eam mibi in locū sacrificij. **ij. Regū viij.** Rex z filij isrl imolabant victimas coraz dño. non sic fecerūt iudei. **Malach. iij.** Constructo tē plo tpe iude. machabei fecerunt dedicationem se ptem diebus z obtulerūt dño holocausta cum le

ricia. sic z nos. **Scrip tū est em Ero. xxiij.** Non ap parebis in cōspectu meo vacuus. z de pfe. distm. j. Omnis xpianus ad missaz solennia aliqua offer re tenet. qd figurat **Ero. xxxv.** Cū completus erat opus tabernaculi. tunc congregata multitudine fi lloz isrl moyses dixit ad omnē turbā. Iste est fmo quē pcepit dñs dicens. Separate apud vos primi tias dño. omnis voluntarius z prono animo offe rat eas dño. aurz z argentū. es. purpurā z abyssum z oleū zc. Subdit. Quisquis vfm sapiens est. ve niat z faciat quod dñs imperauit. **Q. Spiritu aliter.** sic nos offerre debemus primo aurz dilectio nis. **Apocal. iij.** Suadeo tibi emere a me aurū igni tum. j. ad **Choz. xxiij.** Charitas non excidit. **Col. iij.** Super omnia habere charitatē quod est vinculu dilectionis z pfectionis. **Aug.** Si charitas desit ce tera nihil pñt. **Ibid.** Sicut aurū in igne nō ena porat. sic dilectio in bono pñerare facit. **Pyllan?** Nisi impendat dilectio frustra erit omnis opatio **Hugo.** Sine charitate nemo saluat. z cum chari tate nemo damnat. Secdo argentum qd est albus. z significat puritatē conscientie. **Vñ Egesippus.** Omnis qui voluerit familiaris esse diuine maiestati exerceat se in mentis puritate. Sed heu mul ti student ad vestiz claritatem. **Aug.** Non querit deus pulcrā carnem. sed mentē pulcrā z purā **Mat. v.** Beati mundo corde. Tercio es. id est for titudinē spiritus. **ps. lviij.** Fortitudinem meaz ad te custodiam. **Trabo super Genes.** Quō dignus superis premijs eris nisi fortis p xpi nomine fue ris. De quo **Pascasius super Actus apostolorū.** Nemo est in via salutis nisi fuerit in robore con stantie z virtutis. Quarto purpuram. i. meditatio nem z compassionem passionis xpi. **Hugo de sa cramentis.** Frequens xpi meditatio passionis re leuat laborem corpalem z spiritualem. **Richar. de sancto victore.** Sicut per diaboli temptationē sur rexit tribulatio. sic per xpi passionē consolatio. **Se xrus pitagoricus.** Nulla salus cernitur vbi passio xpi a memoria elongat. Quinto oleum de capite tuo non deficiet. **Damas.** Indignus est clementia qui non compatit aliene miserie. s. vñtis z mortu is. Sexto thus oñonis. **ps. ccl.** Ascendat ad te do mine oīo mea sicut incensum. **Aug.** Oratio ē deo obsequiū. animabus refrigeriū. z diabolo sup plicium.

Opus pñtile sermonū de sanctis p circulum anni Thesaurus nouus nūcupatum. impressum Nuremberge p Anthousū Koburger. Anno. M cccc. xvj. finit feliciter.

